

ישיבת ועדת ספריה העדר 3.3.93

הוועדה התכנסה לדיון מסכם בנושא **הפעלת מודל הפרט (Animal Model)**. קלרה ישראל הציגה את המודל ויהודה הביא את התוצאות, בהתאם. בדיון שהתקיים בעקבות זה השתתפו רבים מבין חברי הוועדה, עיקר דבריהם מובא כאן בהמשך.

דניאל פרי – הבדיקות שנעשו עד כה מאשרות את הכיוון, לפיו יש ליישם את המודל. חשוב למסור לציבור הרפתנים, שיש שינוי במודל הטיפוח (ממודל הפר למודל הפרט), דבר שיתבטא בדירוג שונה של הפרים להזרעה.

חיים שטורמן – במטרה לשמור על רציפות, יש ליישם את המודל במבחן מאי 1993. עם זאת מעלה את בעיות ההפרש החזוי מול אומדן ההורשה במבחן הפרות. יש לאתר את הדרך הטובה ביותר לחיזוי. מכל מקום, יש להתחיל מיד בבחירת פרות העליות. באופן מעשי, בלוח הפרים יתווספו הפרים פיֶרֶט וגנית. יאיר זליגר – מציע ליישם את המבחן. לדעתו, ישנה תרומה גדולה לצורת ההשוואה ולבחינת הפרים. גם בחירת האמהות תהיה טובה יותר.

יעקב זליגר – סבור, שבאופן מעשי זה לא ישנה הרבה. בעדר הישראלי רמת השארות גבוהה; גם במבחן זה לא נראה פתרון לבעיה זאת.

מיכה רון – עקרונית מחייב את מודל הפרט. בוצעו בדיקות סטטיסטיות חשובות, כגון התכנסות, חזרתיות התוצאות, התקדמות גנטית. מציע שלוש בדיקות נוספות: לשנות את הקשרים בין פרטים ולעקוב אחר התוצאות; בדיקת מתאמים בין פרות, לאחר שהתווספה אינפורמציה; לבדוק Inter class correlation. החשש העיקרי הוא, האם בכלל קיימים הקשרים? מודל הפרט (AM) מסתמך במידה

רבה על הקשרים בין פרטים, ואם אלה אינם נכונים נגיע לתוצאה גרועה.

שמעון כרמי – מקבל את הגישה של ה־AM, לעומת מודל הפר (SM) שנהגו קודם ועד כה. אולם, צריך להדגיש בהסבר לחקלאים, מה עושים ומדוע שינינו את האינדקס לפני שנתיים. על מנת שהרפתנים יקלטו את מלוא המשמעות של המודל AM, יש לעשות מאמץ הסברתי מקיף, ובפרט יש לכתוב בשפה מובנת לכל. מציין, שנעשתה עבודה יסודית ואין סיבה לדחות את יישום מודל הפרט מיידית.

עדי רו – מוצא שקשה לבקר מתמטית את העבודה שנעשתה, וחייבים לאמץ את המודל מיד; השאלות של מיכה לא צריכות לגרום לדחיית קבלת ההחלטות בנדון.

בסיכום הוחלט:

- * מודל הפרט ייושם במבחן מאי 1993.
- * עוברים לבסיס חדש, פרות שנולדו בשנת 1985.
- * הוצאת פירסום נפרד להסבר AM ואינדקס הטיפוח.
- בהמשך הישיבה התקבלה הצעת מיכה רון, להקים ועדה בת ששה חברים – דניאל פרי, מיכה רון, יהודה ולר, דן קלי, חיים שטורמן, אפרים עזרא – שתפקידה יהיה לסקור את

בעיית אימות ההורות מההבטים הבאים:

- * נמצא פר, שאין לגביו אימות הורים.
- * הכשרת פר לספר העדר.
- * במקרה שהאב לא ידוע, האם כדאי ובאיזה תנאים לשלול הורות של פרים אחרים ולאפשר לפר לעבוד בחלק מהאוכלוסיה.
- * העלות הכספית של ההמלצות.

ישיבת ועדת ממש"ח 2.3.93

הוועדה לממשק חליבה התכנסה בהרכב מלא, תוך השתתפות מוזמנים ממחלבות "תנובה" (חיפה, תל-אביב, תל-יוסף, רחובות) ומחלבת שטראוס-נהריה, כדי לדון בהבטים השונים של ספירת תאים סומטיים (סת"ס), בהקשר הממשקי והתעשייתי, כאחד. הנה תקציר הנושאים וההתייחסויות כפי שבאו לידי ביטוי בישיבה.

ניסוי דגימה קבוצתית לסרטפ' אגלקטיא – הניסוי בוצע ע"י ד"ר עמי נריה, משה בן-מיכאל ואברהם הראל. המשק שנבחר הוא ניר אליהו – משק הנגוע באגלקטיא. מטרת הבדיקה היתה למצוא מתקן פשוט לדיגום חלב לאגלקטיא מקבוצות של פרות חולבות תוך כדי חליבה בצורה פשוטה ואמינה.

שלב א' – התקנת מתקן הבדיקה ובדיקת אמינותו.

שלב ב' – בדיקה בקטריאלית של הדגימות. שלב ג' – בדיקה פרטנית של כל הפרות בעדר, והשוואת התוצאות לתוצאות של שלב ב'.

שלב ד' – אם השלבים הקודמים יצליחו, לנסות ולמצוא את דרגת המיהול המירבי (של מספר הפרות), אשר עדיין מאפשר לזהות את חידק האגלקטיא.

תוצאות הבדיקות הוצגו בפני הוועדה ונראה, כי טכניקת הדגימה הוכתרה בהצלחה בבדיקות הבקטריאליות של רישלבים ב' ו-ג' לא נמצא סרטפ' אגלקטיא כך שלא ניתן היה לעבור לשלב ד'. סוכט להמשיך ולקחת דגימות תקופתיות מהמשק עם המתקן הקיים. יש לבדוק אפשרות להפעיל את המתקן במשק נוסף הידוע כמשק הנגוע באגלקטיא.

ציוד חדש – נציב חב' גוזמן ובניו, משווקי ציוד אלפא-לאוואל, הציגו בפני הוועדה את החידושים האחרונים מתוצרתם, אשר מתוכננים להיות משווקים בקרוב בארץ.

נושאים שונים שהועלו לדיון:

– משה איתם: חברה מסויימת מציעה שילוב צינור ממתכת מיוחדת להורדת אבן.

– ד"ר מרין: הנושא במעקב. בתחילה עשה רושם טוב אבל בהמשך הפעולה – יש נסיגה

וירידה ביעילות. נדווח לוועדה בהמשך.

– עובדיה גמיל: רואה בעיה בהצגת מדדים שונים בפני הרפתנים ע"י מדריכים שונים.

– סוכס שהצוות הטכני ידון בטופס אחד לבדיקה טכנית.

– זאב פלדהיים: מציע להוסיף לסקר שווקים הנחיות לגבי חיטוי מערכת החליבה לפני החליבה וחיטוי אשכול החליבה.

תאים סומטיים כמדד לבריאות העטין – מודל

לעבודה במשק הוצג על ידי ד"ר שרן:

– הקשר בין הממשק וממשק החליבה לתאים סומטיים.

– גיל ותחלובה בהקשר לתאים סומטיים.

– השפעת סת"ס על התנובה, של מבכירות וכלל העדר.

– השפעת העונתיות על הסת"ס.

– ארתור שרן הדגיש את הצורך בשיתוף פעולה בין הגורמים השונים המטפלים במשק.

טכנאי ממש"ח – התארגנות חדשה.

– דף כוונות שעובד ע"י ד"ר עודד ניר, הרופא הראשי של "החקלאית".

– אופן עבודת הצוות דורש עיבוד.

– הצוות הטכני יגבש תורה וטפסים אחידים.

– הפעילות תהיה אזורית, כאשר במרכז תעמוד המעבדה האזורית לבריאות העטין.

– בעתיד יתכן שתהיה מעבדה מרכזית אחת לבריאות העטין.

– עם שיפור אמצעי הניטור לאגלקטיא, הטיפול יהיה סלקטיבי.

– עקרונות ההתארגנות החדשה ודגשים הוצעו ע"י אחיעם שני.

טופס הכנסת חומר ניקוי חדש – לחברי

הוועדה הוגשה הצעה מגובשת העוסקת בנוהל הכנסת חומרי ניקוי וחיטוי חדשים לשימוש במכוני החליבה. הנוסח הובא לאישור הוועדה ומופץ לאחר התיקונים שהתבקשו.

חומר ניקוי רד-ליבל – חומר ניקוי בשמו

המסחרי רד-ליבל המשווק ע"י חב' סיקא אושר בבדיקת המעבדה בבית-דגן. החומר נמצא בניסוי שדה ברפת של קיבוץ דורות. סוכס שזאב

פלדהיים ימשיך לעקוב אחרי הניסוי וידווח על כך לוועדה.